

**КБ ПРВ ОТВОРЕН ЗАДОЛЖИТЕЛЕН
ПЕНЗИСКИ ФОНД - СКОПЈЕ**

Финансиски извештаи

за годината завршена на
31 декември 2020

со Извештај на независниот ревизор

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Извештај за нето средствата на Фондот	1
Извештај за работењето на Фондот	2
Извештај за промените на нето средствата	3
Финансиски показатели според сметководствени единици	4
Извештај за бројот на сметководствени единици	5
Белешки кон финансиските извештаи	6
ПРИЛОЗИ	25

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ РЕВИЗИЈА ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до членовите на КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје (“Фондот”), прикажани на страните од 1 до 33, кои се состојат од извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2020 година, извештајот за работењето, извештајот за промените на нето средствата, финансиските показатели според сметководствени единици и извештајот за бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС”), како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придружуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени политики и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Извештај на независниот ревизор

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Фондот на 31 декември 2020 година, како и неговата финансиска успешност, промените на нето средствата и промените на бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Скопје, 5 февруари 2021 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Срѓан Ранѓеловиќ

КПМГ Ревизија ДОО
Управител
Срѓан Ранѓеловиќ

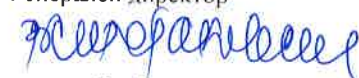
Финансиски
извештаи

Извештај за нето средствата на Фондот

		(во илјади Денари) На 31 декември	
	Белешки	2020	2019
Парични средства	3	22.456	105.114
Побарувања од вложувања	4	8.213	7.947
Побарувања од Фондот на ПИОСМ	4	83.365	33.764
		114.034	146.825
Вложувања во хартии од вредност и депозити			
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	5	29.777.801	27.915.565
Финансиски средства кои се расположиви за продажба	6	13.757	15.591
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	7	15.750.786	11.652.563
		45.542.344	39.583.719
Вкупно средства		45.656.378	39.730.544
Обврски за исплата на пензии		212	227
Обврски кон Друштвото за управување со Фондот		15.235	12.624
Останати обврски на пензискиот фонд		2.460	2.373
Вкупно обврски	8	17.907	15.224
Нето средства на Фондот		45.638.471	39.715.320
Број на издадени сметководствени единици		200.461.458,663307	181.915.665,573233
Вредност на сметководствена единица (во Денари)		227,667060	218,317207
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот (кумулативни)		36.662.884	32.236.119
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство (кумулативни)		184.419	142.147
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок (кумулативни)		(194.884)	(158.607)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство (кумулативни)		(4.599.262)	(4.205.753)
Добивка од тековната финансиска година		1.883.974	3.693.007
Акумулирана добивка од претходни години		11.701.105	8.008.098
Револаризација на хартии од вредност расположиви за продажба		235	309
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		45.638.471	39.715.320

Финансиските извештаи на Фондот се одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 28 јануари 2021 година.

Г-ѓа Весна Стојановска
 Генерален директор

Г-ѓа Билјана Русомарова
 (Овластен сметководител
 бр. на уверение 0102628)

Г-дин Предраг Милошевски
 Втор генерален директор

Извештај за работењето на Фондот

(во илјади Денари)			
Година што завршува на 31 декември			
	Белешки	2020	2019
Приходи од вложувања			
Приходи од камати и амортизација на дисконтот (премија)	9	1.035.759	910.112
Приходи од дивиденди	10	186.316	216.792
Реализирани капитални добивки	11	102	1.131
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		14.544	3.091
Други неспоменати приходи		-	49
Вкупно приходи од вложувања		1.236.721	1.131.175
Расходи			
Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот		150.521	130.519
Реализирани капитални загуби	11	1.248	6.123
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиски инструменти		26.070	3.572
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	12	120	45
Вкупно расходи		177.959	140.259
Нето добивка од вложувања во хартии од вредност		1.058.762	990.916
Нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност			
Нереализирана капитална добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност, нето	13	807.449	2.703.110
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти		17.763	(1.019)
Вкупно нереализирани добивки/ (загуби) од вложувања во хартии од вредност		825.212	2.702.091
Нето зголемување / (намалување) на нето средствата на Фондот		1.883.974	3.693.007

Извештај за промените на нето средствата

	(во илјади Денари)	
	Година што завршува на 31 декември	
	2020	2019
Нето добивка од вложувања	1.058.762	990.916
Вкупно нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност	825.212	2.702.091
Ревалоризација на хартиите од вредност расположиви за продажба	(74)	16
Нето зголемување / (намалување) на нето средствата на Фондот	1.883.900	3.693.023
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	4.426.765	5.809.194
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промени на членство	42.272	23.310
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	(36.277)	(29.664)
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(393.509)	(3.927.252)
Вкупно зголемување на нето средствата од трансакции со сметководствените единици	4.039.251	1.875.588
Вкупно зголемување на нето средствата	5.923.151	5.568.611
Нето средства на почетокот на годината	39.715.320	34.146.709
Нето средства на крајот на годината	45.638.471	39.715.320
Број на сметководствени единици		
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	20.317.850,974354	27.817.513,316908
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	194.037,418988	110.687,462725
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(165.722,951810)	(142.410,035895)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други фондови од промена на членство	(1.800.372,351458)	(19.462.491,848329)
Број на сметководствени единици	18.545.793,090074	8.323.298,895409

Финансиски показатели според сметководствени единици

	(во илјади Денари)	
	На 31 декември	
	2020	2019
Нето средства на Фондот на почетокот на годината	39.715.320	34.146.709
Број на сметководствени единици на почетокот на годината	181.915.665,573233	173.592.366,677824
Вредност на сметководствена единица на почеток на годината	218,317207	196,706281
Нето средства на Фондот на крајот на годината	45.638.471	39.715.320
Број на сметководствени единици на крајот на годината	200.461.458,663307	181.915.665,573233
Вредност на сметководствени единици на крајот на годината	227,667060	218,317207
Дополнителни показатели и податоци		
Однос - расходи ¹ / просечни нето средства на Фондот ²	0,004	0,004
Однос - нето добивка од вложувања / просечните нето средства на Фондот ³	0,025	0,027
Стапка на принос на Фондот ⁴	5,76% ⁵	6,29% ⁶

¹ показателот се добива кога збирот од позициите Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот и Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци од Извештајот за работење на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

²просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците;

³ показателот се добива кога позицијата Нето добивка од вложувања во хартии од вредност од Извештајот за работење на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

⁴ се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови.

⁵Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 5,06%

⁶Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 5,72%

Извештај за бројот на сметководствени единици

За период 01.01.2020 – 31.12.2020

Опис	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на годината	181.915.665,573233	39.715.320
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на годината	20.317.850,974354	4.426.765
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство во текот на годината	194.037,418988	42.272
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(165.722,951810)	(36.277)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(1.800.372,351458)	(393.509)
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на годината	200.461.458,663307	43.754.571
Вредност на сметководствената единица		
На почетокот на годината (во Денари)	218,317207	
На крајот на годината (во Денари)	227,667060	

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје (“Фондот”) е отворен инвестициски фонд основан во согласност со Законот за пензиско и инвалидско осигурување, Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за инвестициони фондови објавени во Службен весник на Република Северна Македонија. Исплатата на пензиски надоместоци од задолжително капитално финансирано пензиско осигурување е регулирано со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување објавен во Службен весник на Република Северна Македонија. Фондот го сочинуваат средствата од придонесите на членовите на Фондот и приносите од инвестираните придонеси.

Сопственици на Фондот се неговите членови.

Со средствата на Фондот управува КБ Прво пензиско друштво АД, Скопје, (“Друштво за управување со средствата на Фондот”), врз основа на одлука на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС”) (Одлука број 02-01 од 9 јуни 2005). Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување со средства.

Банката чувар на имотот е Шпаркасе Банка АД Скопје.

На 31 декември 2020 година вкупниот број на членови на Фондот изнесува 265.351 (2019: 258.398 членови), 122.261 се членови со потпишани договори со Фондот (2019: 122.689 членови), 129.654 се трајно распределени членови (2019: 122.038 членови) и 13.436 се времено распределени членови на Фондот (2019: 13.671 членови).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка

Финансиските извештаи на КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд-Скопје се подготвени во согласност со Законот за задолжително и доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови и Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишани од МАПАС, објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од Агенцијата.

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено.

3 Сметководствени политики (продолжение)

2.2 Парични средства

Паричните средства вклучуваат салда на трансакциските денарски и девизни сметки.

Фондот има наменска денарска сметка за придонеси каде се вршат уплати на парични средства од членовите. Исто така фондот има денарска и девизна сметка за инвестиции преку кои се вршат плаќања и наплати поврзани со работењето а во склад со законската регулатива.

2.3 Финансиски средства

Фондот ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и кредити и побарувања.

Раководството ги класифицира вложувањата во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување)

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации на цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои доказ за остварлива краткорочна профитабилност.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Вложувањата кои се чуваат до достасување се не-дериватни финансиски средства со фиксни или одредливи начини на плаќање и фиксна доспеаност, при што раководството има позитивна намера да ги чува до нивното доспевање. Доколку Фондот продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства почетно се признаваат на датумот на тргувањето - датум кога Фондот се обврзува да го купи средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемени за трошоците на трансакциите.

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакции се признаваат како расходи во периодот во Извештајот за работењето на Фондот. Кредитите се признаваат кога се даваат готовински средства на позајмувачот.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Почетно признавање на финансиските средства (продолжение)

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност, според средниот девизен курс на НБРСМ за соодветната валута на датумот на тргување.

Последователно мерење на финансиските средства

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентираат по нивната објективна вредност на датумот на проценка на средствата на пензискиот фонд. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за работењето на Фондот како нереализирани добивки или загуби за периодот за кои се јавуваат. Доколку хартиите од вредност се продадат или истите доспеат, нереализираните добивки или загуби се прикажуваат во реализирани добивки или загуби.

Финансиските средства расположливи за продажба последователно се евидентираат според нивната објективна вредност доколку со нив активно се тргува на пазарот за хартии од вредност. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат во ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средства на пензискиот фонд, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во Извештајот за нето средства на Фондот, се признаваат во тековните добивки или загуби. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходите врз основа на камати како и амортизацијата на премијата/дисконт на финансиските средства што се расположливи за продажба, се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за тековниот период.

Финансиските средства кои се чуваат во доспевање последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со примена на метод на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и претставува интерна стапка на принос на предметната обврзница. Приходите од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за тековниот за периодот.

Депозитите, кредитите и побарувањата, последователно се мерат според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Објективна вредност

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД, треба да биде еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД се користат единствено пазарните цени кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Објективна вредност (продолжение)

Како пазарна вредност на сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа на цената на последното тргување доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европската Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка. Доколку на финансиско-информативниот сервис Bloomberg не е објавена цена за финансиските инструменти, за објективна вредност ќе се земе цена од друг финансиско информативен сервис, по насоки дадени од Агенцијата.

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност. Само пазарните цени кои се резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност може да се користат за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија. Пазарната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република Северна Македонија е просечната дневна цена по кои се тргувани хартиите од вредност, пондерирани со количината. Од овој просек се исклучени “блок” трансакциите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој имало тргување.

Објективната вредност не може да се утврди врз основа на просечна пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка. Ако со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена се применуваат техники на вреднување кога не постои активен пазар. Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер организирани од страна на НБРСМ во соработка со Министерство за финансии. Објективната вредност на овие хартии од вредност се мери со амортизираниот износ со користење на метод на амортизација со ефективна каматна стапка.

Техники на вреднување

(1) Кога не постои активен пазар за финансикиот инструмент, објективната вредност се утврдува според следната методологија:

а) отворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на уделот утврдена за датумот на проценка, а објавена од страна на Комисијата за хартии од вредност или Македонската берза на хартии од вредност.

б) затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на акцијата

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Техники на вреднување (продолжение)

в) долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на Македонска берза за хартии од вредност и долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во странство се проценуваат според метод на линеарна амортизација, при што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност на таа хартија од вредност. Доколку со тие хартии од вредност повторно се тргува, од денот на повторното тргување истите ќе се проценуваат по просечна пазарна цена објавена на активен пазар.

ѓ) акциите издадени од акционерски друштва во Република Северна Македонија или компании и банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД се проценуваат според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да го добие при промптна продажба.

е) хартиите од вредност врз осова на хипотека се проценуваат со користење на метод на дисконтирани парични текови, при што дисконтната стапка која ќе се користи при пресметка треба да ги одрази преовладувачките каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена за ризикот од неизвршување на паричните обврски.

По исклучок од став (1) точката а) од овој член друштвото може да ја користи последно објавената вредност по удел во инвестиционен фонд. Во ваков случај друштвото треба веднаш, по електронски пат, да ја извести Агенцијата за преземените активности.

Во случај да се продадат дел од средствата кои се држат до достасување поради промена на целите или способноста да се држат до достасување, сите средства кои се класифицирани во категоријата на финансиски инструменти кои се чуваат до достасување треба повторно да се измерат по објективна фер вредност. Од датумот на настанување на ваков конкретен случај во наредните 2 (две) финансиски години ниту една хартија од вредност на пензискиот фонд не треба да се процени и класифицира во категоријата до достасување. Исклучок од ова се случаите кога:

- Се продаваат или пренесуваат во друга категорија на финансиски инструменти не повеќе од 0,1% од средствата кои се чуваат до достасување, а таков случај се појавува само еднаш годишно
- Се продаваат средства кои имаат најмногу 3 месеци пред крајниот рок на доспевање или
- Се продаваат средства кај кои е наплатена најмалку 95% од главнината

Нереализирани капитални добивки/загуби

Кај финансиските инструменти во тргување се признаваат нереализирани добивки/загуби како резултат на промена на објективната (пазарна) вредност на хартиите од вредност. Доколку овие финансиски средства се во девизи, курсните разлики се признаваат во нереализирани добивки или загуби. Нереализираните капитални добивки/загуби и приходите од купонска камата се признаваат на дневна основа во Извештајот за работењето.

При достасување на главницата или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесува како реализирани добивки/загуби за периодот.

Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните добивки/загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност и достасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт кои се класифицирани во портфолио за тргување. Реализираните добивки/загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Добивки/загуби на финансиски инструменти расположливи за продажба

Добивките или загубите од промена на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат како ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средства на фондот. Приходите од купонска камата и амортизацијата на премијата/дисконтот се признаваат во Извештајот за работењето на фондот.

Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Кај финансиските инструменти кои се чуваат во доспевање при последователно вреднување се евидентира амортизација на дисконт/премија како и приход од купонска камата на должничките хартии од вредност, курсни разлики доколку истите се во девизи или се со девизна клаузула и пресметана камата кај орочените депозити. Евиденцијата на овие приходи/расходи се врши на дневна основа и истите се признаваат во Извештајот за работење на пензискиот фонд.

Средства на Фондот и стратегија за вложување

Во согласност со ограничувањата предвидени според Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, средствата на Фондот може да се вложуваат само во следните видови на финансиски инструменти:

Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства на странски издавачи од земјите членки на Европската Унија и земји членки на ОЕЦД. Во рамките на ова ограничување:

- Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД и во должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во државите-членки на ЕУ или на ОЕЦД;
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД.

Најмногу 100% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства издадени од субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија. Во рамките на ова ограничување:

- Најмногу 60% можат да се вложат во банкарски депозити, сертификати за депозити, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки, хартии од вредност врз основа на хипотека издадени или гарантирани од банки;
- Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Владата на РСМ;
- Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Народната Банка на РСМ ("НБРСМ");
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции кои котираат на официјалниот пазар;

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Средства на Фондот и стратегија за вложување (продолжение)

- Најмногу 40% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и комерцијални записи издадени од акционерски друштва. Во рамки на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на фондот можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа;
- Најмногу 5% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удели и акции на инвестициски фондови во РМ.

Депризнавање на финансиски средства

Финансиските средства се депризнаваат кога правото за добивање на паричен тек од финансиските средства истекло, односно инструментот е продаден, доспеан или отуѓен на друг начин. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

2.4 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и доколку тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за работењето на Фондот.

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Фондот го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Извештајот за работењето. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Извештајот за работењето на Фондот, со истовремено нејзино отстранување од ревалоризациони резерви. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку Извештајот за работењето на Фондот. Останатиот износ, до новата објективна вредност, Фондот го третира како зголемување на објективната вредност на средството и се признава во ревалоризациските резерви.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност и се признаваат како средства и/или обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање. Овие побарувања вклучуваат и побарувња за дивиденда.

2.6 Нето средства на Фондот

Нето средствата на Фондот ги сочинуваат вкупните средства на Фондот намалени за вредноста на обврските на Фондот.

2.7 Вредност на сметководствената единица

Вредноста на сметководствената единица ја претставува вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици на датумот на пресметка. Исклучок претставува вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси која е утврдена на 100 денари, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

2.8 Стапка на принос на пензискиот фонд

Стапката на принос се пресметува во номинален и реален износ за претходните 84 месеци (пресметковен период), а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимални места.

Доколку пензискиот фонд не примал придонеси во период од 84 месеци, но примал во период од 12 месеци, на крајот на јуни односно декември, ќе се утврди приносот за периодот од први јуни односно декември по основање на фондот до крајот на јуни односно декември кога се прави пресметката. Во тој случај пресметковниот период изнесува 78, 72, 66, 60, 54, 48, 42, 36, 30, 24, 18 и 12 месеци.

Стапката на принос во номинален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во номинален износ, се пресметува по следната формула:

$$R_{nom} = (SE_t/SE_o)^{(365/t)} - 1$$

каде,

R_{nom} е стапка на принос во номинален износ за пресметковниот период,

SE_t е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период,

SE_o е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој претходи на првиот месец во пресметковниот период,

t е број на денови во пресметковниот период.

Стапката на принос во реален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во реален износ, се пресметува врз основа на годишната стапка на принос во номинален износ и промена на нивото на трошоците за живот во пресметковниот период со користење на следната формула:

$$R_{real} = (1 + R_{nom}) / \left\{ \prod_k \left[\frac{P_k}{P_0} \right] \right\}^{365/t} - 1$$

каде,

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Стапка на принос на пензискиот фонд (продолжение)

Rеале стапката на принос во реален износ за пресметковниот период,
Rнoмe стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период,
te бројот на денови во пресметковниот период,

Iке индекс на трошок на живот, објавен од Државниот завод за статистика на Р. Македонија, на крајот на јуни односно декември во секоја година во однос на јуни или декември во претходната година, почнувајќи од годината на пресметката наназад за сите години во пресметковниот период и последното полугодие во пресметковниот период доколку тој изнесува 78, 66, 54, 42, 30 или 18 месеци.

2.9 Приходи од камати и дивиденди

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши согласно договорената односно пропишаната метода на пресметка за секој финансиски инструмент. Приходите од камати вклучуваат приходи од камата на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходи од камата на должничките инструменти, приходи од камати на трансакциите сметки и приходите од дивиденди. Приходите од дивиденда вклучуваат приходи од дивиденди од домашни и странски акции и ETF-и. Приходите од дивиденди се евидентираат по добиена најава за исплата на дивиденда од банката чувар.

2.10 Надоместоци за управување со Фондот

Фондот исплаќа надоместоци на Друштвото за управување со средствата на Фондот на месечно ниво во износ од 0,03% за 2020 година (2019: 0,03%) од вредноста на вкупно управуваните нето средства на Фондот.

2.11 Расходи за посреднички провизии

Овие расходи се однесуваат на надоместоците кои се исплаќаат на финансиските посредници (банки и брокерски куќи) кои купуваат хартии од вредност во име на Фондот.

2.12 Добивки/загуби од курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат во денари според средниот курс на НБРСМ кој важел на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се евидентираат според важечкиот курс на денот на Извештајот за нето средствата на Фондот со состојба на датумот на известување. Курсните разлики се евидентираат во Извештајот за работењето на Фондот.

2.13 Данок на добивка

Во согласност со Член 18 од Законот за инвестициони фондови, Фондот нема својство на правен субјект во Република Северна Македонија и оттаму не подлежи на оданочување.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.14 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзан субјект во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
- б) било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
- в) било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;
- д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
- ѓ) во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

3 Парични средства

	2020	2019
Трансакциска сметка во Шпаркасе Банка АД Скопје, Сметка за инвестирање	17.096	98.679
Девизна сметка кај Субчувар - УСД	5.360	6.435
Вкупно	22.456	105.114

4 Побарувања

	2020	2019
Побарувања по основ на дивиденда од странски издавач	8.202	7.911
Побарувања од фондот за ПИОСМ	83.365	33.764
Побарувања по основ на камата на сметки кај чувар на имот	11	36
Вкупно	91.578	41.711

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување

	2020	2019
Државни обврзници	15.402.510	15.367.644
Акции издадени од домашни акционерски друштва	828.521	786.511
Удели во отворени инвестициски фондови	13.546.770	11.761.410
Вкупно	29.777.801	27.915.565

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република С. Македонија

	2020	2019
MKMINF200DE0	17.755	21.231
MKMINF20G929	63.548	63.329
MKMINF20G986	147.556	147.045
MKMINF20GA06	300.536	299.494
MKMINF20GA55	491.514	491.470
MKMINF20GC53	169.407	169.396
MKMINF20GD11	345.407	345.383
MKMINF20GD29	333.932	332.777
MKMINF20GD45	386.375	386.350
MKMINF20GD52	239.734	238.906
MKMINF20GD78	67.292	67.060
MKMINF20GD94	79.699	79.424
MKMINF20GE44	132.681	132.223
MKMINF20GE28	132.546	132.537
MKMINF20GE51	425.041	425.012
MKMINF20GE77	381.120	379.802
MKMINF20GF19	44.251	44.099
MKMINF20GF43	263.575	263.557
MKMINF20GF50	264.632	263.717
MKMINF20GF68	224.398	224.385
MKMINF20GF84	66.827	66.596
MKMINF20GF92	70.841	70.597
MKMINF20GG18	252.676	251.803
MKMINF20GG00	83.781	83.494
MKMINF20GG67	123.033	122.608
MKMINF20GG75	114.161	113.769
MKMINF20GG83	104.068	103.710
MKMINF20GG91	196.539	195.864
MKMINF20GH17	122.261	121.839
MKMINF20GH25	152.734	152.207
MKMINF20GH58	136.043	136.034
MKMINF20GH90	859.614	859.551
MKMINF20GI40	174.706	174.100
MKMINF20GI57	64.003	63.782
MKMINF20GI65	168.756	168.171
MKMINF20GI73	942.971	942.896
MKMINF20GJ07	203.377	202.672
MKMINF20GJ15	145.520	145.016
MKMINF20GJ23	40.847	40.706
MKMINF20GJ31	67.634	67.400
MKMINF20GJ64	205.936	205.222
MKMINF20GJ80	144.544	144.043
MKMINF20GJ98	32.792	32.679
MKMINF20GK04	212.939	212.202
MKMINF20GK46	193.945	193.275
MKMINF20GK53	248.520	247.662
MKMINF20GK79	427.423	425.947
MKMINF20GK95	250.552	249.687
MKMINF20GL03	95.134	94.806
MKMINF20GL37	91.334	91.019
MKMINF20GL52	89.023	88.716
MKMINF20GL60	154.377	153.844
MKMINF20GL78	731.362	728.836
MKMINF20GL86	231.925	231.125
MKMINF20GM10	152.355	151.829
MKMINF20GM36	437.948	436.436
MKMINF20GM69	578.701	576.703
MKMINF20GM77	1.017.195	1.013.682
MKMINF20GN01	684.951	682.586
MKMINF20GN27	207.425	206.709
MKMINF20GN50	292.889	291.878
MKMINF20GN68	171.734	171.141
MKMINF20GN76	68.493	68.257
MKMINF20GN84	79.622	79.348
Вкупно	15.402.510	15.367.644

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување (продолжение)

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат за тргување се издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија и вклучуваат обврзници за денационализација и континуирани обврзници. Обврзниците за денационализација имаат рок на доспевање до 2025 година (2019:2025) со годишна купонска камата од 2,0% (2019: 2,0%). Континуираните обврзници имаат рок на доспевање од 2024 до 2032 година (2019: 2024 до 2032) и годишна купонска камата од 3,5% до 5,0% (2019: 3,5% до 5,0%).

Акции издадени од домашни акционерски друштва

	2020	2019
Обични акции		
MKALKA101011, ALK	738.838	665.729
MKMTUR101018, MTUR	46.169	62.383
MKGRNT101015, GRNT	43.514	58.399
Вкупно	828.521	786.511

Удели во странски отворени инвестициски фондови

	2020	2019
DE0005933956; SX5EEX GT	215.947	226.981
DE0005933931; DAXEX GT	220.327	213.234
DE0002635307; SXXPIEX GT	794.507	823.325
US9220427754; VEU UP	1.534.087	1.254.035
US78462F1030; SPY UP	1.940.929	1.621.878
US9229087690; VTI UP	1.906.426	1.698.530
US4642876555; IWM UP	756.709	699.450
US9229083632; VOO UP	2.030.321	1.769.735
US9220428661; VPL UP	431.649	412.790
US4642882405 ACWX UQ	1.683.952	1.351.020
US4642882579; ACWI UQ	2.031.916	1.690.432
Вкупно	13.546.770	11.761.410

6 Финансиски средства кои се расположливи за продажба

	2020	2019
Државни обврзници	13.757	15.591
Вкупно	13.757	15.591

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република С.Македонија

	2020	2019
MKMINF200DG5	13.757	15.591
Вкупно	13.757	15.591

Државната обврзница класификувана како средство расположливо за продажба е издадена од Министерството за Финансии на Република С. Македонија и претставува обврзница за денационализација со рок на доспевање до 2027 година и годишна купонска камата од 2,0%.

7 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

	2020	2019
Државни обврзници	13.093.282	9.281.289
Депозити	2.657.504	2.371.274
Вкупно	15.750.786	11.652.563

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

7 Финансиски средства кои се чуваат до достасување (продолжение)

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република С. Македонија

	2020	2019
MKMINF20GO26	1.531.492	1.526.206
MKMINF20GO34	556.964	556.926
MKMINF20GO42	421.244	419.796
MKMINF20GO75	133.765	133.306
MKMINF20GO91	31.654	31.546
MKMINF20GP09	460.347	458.747
MKMINF20GP17	735.359	735.308
MKMINF20GP41	335.005	333.842
MKMINF20GP82	310.256	310.236
MKMINF20GP90	271.598	270.666
MKMINF20GR23	375.668	374.365
MKMINF20GR49	218.302	217.552
MKMINF20GR64	258.690	257.802
MKMINF20GS06	97.414	92.373
MKMINF20GS22	383.750	280.045
MKMINF20GS71	373.324	373.300
MKMINF20GS48	130.189	129.738
MKMINF20GS89	329.886	328.743
MKMINF20GS97	145.979	142.903
MKMINF20GT05	831.712	831.661
MKMINF20GT21	278.224	277.262
MKMINF20GT39	989.215	985.619
MKMINF20GT47	214.080	213.347
MKMINF20GT54	264.306	-
MKMINF20GT62	421.170	-
MKMINF20GT88	315.677	-
MKMINF20GU02	558.393	-
MKMINF20GU10	220.423	-
MKMINF20GU44	1.521.811	-
MKMINF20GU93	377.385	-
Вкупно	13.093.282	9.281.289

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат до достасување се издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија и претставуваат континуирани обврзници со рок на доспевање од 2033 до 2050 година и годишна купонска камата од 2,20% до 4,85%.

Депозити

	2020	2019
Долгорочни депозити	2.657.504	2.071.265
Краткорочни депозити	-	300.009
Вкупно	2.657.504	2.371.274

Краткорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2020 година нема краткорочни депозити (2019: 300.009).

Долгорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2020 година долгорочните депозити во износ од 2.657.504 илјади денари (2019: 2.071.265) претставуваат орочени депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 4 години (2019: 4 години), со каматна стапка од 0,9% до 3,25% (2019: 2,6% до 3,3%) на годишно ниво.

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

8 Обврски кон Друштвото за управување со Фондот

	2020	2019
Надоместок за управување со Фондот	13.568	11.865
Обврски за надомест од придонес	1.667	759
Обврски по основ на пренос за исплата на пензии	212	227
Останати обврски	2.460	2.373
Вкупно	17.907	15.224

Со состојба на 31 декември 2020 година, Фондот има обврска кон Друштвото за управување со средствата на Фондот во износ од 13.568 илјади денари. Износот претставува надоместок за управување на Фондот, а е пресметан од страна на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје. Надоместокот за управување со Фондот изнесува 0,36% годишна стапка за 2020 година (2019: 0,36%) од нето средствата на Фондот.

Со состојба на 31 декември 2020 година, обврски во износ од 1.667 илјади денари се однесуваат на обврски за надоместок од придонес во висина од 2% од уплатените придонеси за 2020 година (2019: 2,25%).

Останатите обврски се однесуваат на обврски за данок на дивиденда.

9 Приходи од камати

	2020	2019
Приходи од камати од хартии од вредност кои се чуваат за тргување	598.869	602.814
Приходи од камати од хартии од вредност кои се чуваат до достасување	368.550	245.108
Приходи од камати од хартии од вредност расположиви за продажба	292	329
Приходи од камати од депозити	66.943	59.930
Приходи од камати на сметки во банка чувар	262	1.844
Амортизација на премијата (дисконтот) на хартиите од вредност кои доспеваат на фиксен датум	843	87
Вкупно	1.035.759	910.112

10 Приходи од дивиденди

	2020	2019
Приходи од дивиденда од MKALKA101011, ALK	20.139	17.902
Приходи од дивиденда од MKMTUR101018, MTUR	2.515	3.314
Приходи од дивиденда од MKGRNT101015, GRNT	1.728	1.556
Приходи од дивиденда од DE0005933956; SX5EEX GT	4.250	6.405
Приходи од дивиденда од DE0002635307; SXXPIEX GT	14.711	23.608
Приходи од дивиденда од US78462F1030; SPY UP	21.441	19.817
Приходи од дивиденда од US9220427754; VEU UP	22.465	27.285
Приходи од дивиденда од US9229087690; VTI UP	20.270	21.127
Приходи од дивиденда од US4642876555; IWM UP	5.881	6.164
Приходи од дивиденда од US9229083632; VOO UP	22.724	23.313
Приходи од дивиденда од US9220428661; VPL UP	5.594	8.254
Приходи од дивиденда од US4642882405; ACWX UQ	23.256	30.452
Приходи од дивиденда од US4642882579; ACWI UQ	21.342	27.595
Вкупно	186.316	216.792

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

11 Реализирани капитални добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност, нето

	2020	2019
Реализирани добивки	102	1.131
Реализирани загуби	(1.248)	(6.123)
Вкупно	(1.146)	(4.992)

Реализирани добивки и загуби од:

	2020	2019
Продажба на акции издадени од домашни акционерски друштва	(1.248)	(5.173)
Реализирана добивка од камата и главница од државни обврзници	102	181
Вкупно	(1.146)	(4.992)

12 Расходи за посреднички провизии и останати трансакциони трошоци

Трошоците кои произлегуваат од продажба или купување на финансиски средства кои се класифицираат во портфолио за тргување директно се евидентирани како трошоци во Извештајот за работењето на Фондот во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

13 Нереализирани капитални добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност, нето

	2020	2019
Обични акции издадени од акционерски друштва	56.610	230.837
Државни обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ	36.580	(1.432)
Удели во отворени инвестициски фондови	714.259	2.473.705
	807.449	2.703.110

14 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Фондот се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност.

Политиките на Фондот за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Фондот редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го вршат вработените од секој сектор. Тие ги идентификуваат и проценуваат ризиците од финансирање во обемот на нивната работа и преку тесна соработка со цел навремено да дејствуваат.

14 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.1 Пазарни ризици

Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, ефектот од флукуација на пазарните цени на акциите и уделите во инвестициски фондови како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Друштвото за управување со средствата на Фондот утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Каматен ризик

Фондот е изложен на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според веројатноста од промена на каматните стапки од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

31 декември 2020 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не- каматносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
Парични средства	22.456	-	-	-	-	-	22.456
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	14.375.291	15.402.510	29.777.801
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-	13.757	13.757
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	15.750.786	15.750.786
Останати средства на Фондот	-	-	-	-	91.578	-	91.578
Вкупно средства	22.456	-	-	-	14.466.869	31.167.053	45.656.378
Обврски							
Останати обврски	-	-	-	-	17.907	-	17.907
Вкупно обврски	-	-	-	-	17.907	-	17.907
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	22.456	-	-	-	14.448.962	31.167.053	45.638.471
	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не- каматносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
31 декември 2019 година							
Вкупно средства	405.123	-	-	-	12.589.631	26.735.790	39.730.544
Вкупно обврски	-	-	-	-	15.224	-	15.224
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	405.123	-	-	-	12.574.407	26.735.790	39.715.320

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

14 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.1 Пазарни ризици (продолжение)

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот:

31 декември 2020 година	МКД	ЕУР
Средства		
Парични средства	0,10%	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	3,95%	3,95%
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	2,31%
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	2,94%	3,71%
Обврски		
Останати обврски	-	-
31 декември 2019 година		
Средства		
Парични средства	0,20%	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	3,95%	3,95%
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	2,41%
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	3,15%	3,88%
Обврски		
Останати обврски	-	-

Валутен ризик

Фондот е изложен на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето позицијата на валутен ризик на Фондот (во илјади денари).

31 декември 2020 година	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства				
Парични средства	17.096	-	5.360	22.456
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	5.205.411	12.256.401	12.315.989	29.777.801
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	13.757	-	13.757
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	9.339.458	6.411.328	-	15.750.786
Останати средства на Фондот	83.375	-	8.203	91.578
Вкупно средства	14.645.340	18.681.486	12.329.552	45.656.378
Обврски				
Останати обврски	15.447	-	2.460	17.907
Вкупно обврски	15.447	-	2.460	17.907
Нето отворена билансна позиција	14.629.893	18.681.486	12.327.092	45.638.471
31 декември 2019 година	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Вкупно средства	11.739.933	17.478.395	10.512.216	39.730.544
Вкупно обврски	12.851	-	2.373	15.224
Нето отворена билансна позиција	11.781.082	17.478.395	10.509.843	39.715.320

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

14 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.2 Ризик од ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Фондот ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од секојдневното работење. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната рочност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

31 декември 2020 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства					
Пари и парични еквиваленти	22.456	-	-	-	22.456
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	14.511.802	151.868	3.204.639	11.909.493	29.777.801
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	2.103	7.769	3.885	13.757
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	125.259	1.020.865	1.741.450	12.863.211	15.750.786
Останати средства на Фондот	91.578	-	-	-	91.578
Вкупно средства	14.751.095	1.174.836	4.953.858	24.776.589	45.656.378
Обврски					
Останати обврски	17.907	-	-	-	17.907
Вкупно обврски	17.907	-	-	-	17.907
Нето ризик од ликвидност	14.733.188	1.174.836	4.953.858	24.776.589	45.638.471
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	14.733.188	15.908.024	20.861.882	45.638.471	
31 декември 2019 година					
Вкупно средства	13.232.546	541.925	2.766.004	23.190.069	39.730.544
Вкупно обврски	15.224	-	-	-	15.224
Нето ризик од ликвидност	13.217.322	541.925	2.766.004	23.190.069	39.715.320
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	13.217.322	13.759.247	16.525.251	39.715.320	

14 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.2 Ризик од ликвидност (продолжение)

На 11 март 2020 година Светската Здравствена Организација прогласи пандемија на корона вирусот и Владата на Република Северна Македонија прогласи вонредна состојба на 18 март 2020 година. Земајќи ги во предвид потенцијалните сериозни закани од корона вирусот врз јавното здравје, македонските власти превземаа низа мерки за намалување на ширењето на вирусот. Дел од бизнис секторот во Северна Македонија даде насоки на вработените да останат дома и намали или привремено затвори одредени деловни операции. Вонредната состојба заврши на 23 јуни 2020 година и рестрикциите за бизнис секторот беа намалени или укинати. И покрај тоа, одредени компании продолжуваат со работа од дома.

Согласно јавно достапните информации на датумот на издавање на финансиските извештаи, раководството на Друштвото кое управува со Фондот го зеде во предвид потенцијалниот понатамошен развој на епидемијата, како и очекувањето за ефектите на работењето на Фондот од истата, вклучувајќи ги веќе преземените мерки од страна на македонските власти и владите на останатите земји.

Фондот работи во високо регулирана индустрија. Вредноста на нето средствата на Фондот се зголемува/намалува како резултат на промените во: 1) приходи по основ на камати од вложувања во хартии од вредност; 2) приходи од дивиденди од домашни акции и ETF-и; и 3) реализирани и нереализирани добивки/загуби од вложувања во хартии од вредност. Најголемиот ризик кој што произлегува од појавата на КОВИД-19 е поврзан со можното негативно влијание на цените на вложувањата во хартии од вредност на домашните и странските берзи како и влијанието на порастот на стапката на невработеност во земјата врз придонесите коишто се плаќаат од страна на членовите во Фондот.

Сепак, приходите од вложувања на Фондот останаа стабилни и покажаа тренд на пораст во годината која завршува на 31 декември 2020 година во споредба со 31 декември 2019 година (2020 година: 1.236.721 илјади денари, 2019 година: 1.131.175 илјади денари) и покрај негативното влијание на пандемијата. Фондот прикажа нереализирани добивки од вложувањата во хартии од вредност во износ од 807.449 илјади денари за годината што завршува на 31 декември 2020 (2019 година: 2.703.110 илјади денари). Воедно, Фондот бележи пораст на вкупниот број на членови во годината која завршува на 31 декември 2020 година во споредба со 31 декември 2019 година (2020 година: 265.351 членови, 2019 година: 258.398 членови) и покрај малото зголемување на стапката на невработеност во земјата.

Со оглед на фактот што повлекувањето на придонесите на Фондот е регулирано со закон и значителен дел од придонесите на членовите сè уште не ги исполнуваат условите за повлекување, раководството на Друштвото кое управува со Фондот не предвидува значително негативно влијание на КОВИД-19 врз Фондот и вредноста на неговите нето средства. Сепак, Друштвото кое управува со Фондот не може да ја исклучи можноста дека во случај на повторно воведување на ограничувачки мерки, како и нивно засилување, а следствено на тоа и влијанието на овие мерки на економското опкружување во кое работи Фондот, нема да имаат негативно влијание врз Фондот и вредноста на неговите нето средства. Раководството на Друштвото кое управува со Фондот продолжува внимателно да ја следи состојбата и соодветно ќе реагира со цел да се намали влијанието на ваквите настани и околности во моментот на нивното случување.

14.3 Оперативен ризик

Екстерните оперативни ризици се управуваат преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната организација на целокупниот процес: Комисија за хартии од вредност, банката чувар и избраните брокерски куќи и банките. Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестициски одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информативниот систем.

ПРИЛОЗИ

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот

а) **Акции**

	Број на акции	Трошок на набавка по акција ⁷	Вкупен трошок на набавка ⁸	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредност на средства на Фондот
Обични акции							
МКМКТUR101018, MTUR	11.080	6	62.383	4	46.169	2,45%	0,10%
МКАЛКА101011, ALK	55.943	12	665.729	13	738.838	3,91%	1,62%
МКGRNT101015, GRNT	38.888	1	43.799	1	43.514	1,27%	0,10%
Вкупни вложувања во акции издадени во Република С. Македонија	105.911		771.911		828.521		1,81%
Вкупно вложувања во акции	105.911		771.911		828.521		1,81%

б) **Обврзници**

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредност на средства
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ					
МКМИНФ200DE0; RMDEN14	287.260 EUR	17.324	17.755	3,98%	0,04%
МКМИНФ200DG5; RMDEN16	222.610 EUR	13.354	13.757	6,05%	0,03%
МКМИНФ20G929; DO2014/10-0524dk	61.500.000 MKD	60.253	63.548	65,08%	0,14%
МКМИНФ20G986; DO2014/16-0724dk	144.000.000 MKD	139.843	147.556	66,06%	0,32%
МКМИНФ20GA06; DO2014/18-0824dk	294.300.000 MKD	284.730	300.536	49,07%	0,66%
МКМИНФ20GA55; DO2014/23-1024	485.850.000 MKD	468.149	491.514	75,73%	1,08%
МКМИНФ20GC53; DO2015/03-0125	163.680.000 MKD	163.176	169.407	94,24%	0,37%
МКМИНФ20GD11; DO2015/09-0325	335.170.000 MKD	332.647	345.407	100,00%	0,76%
МКМИНФ20GD29; DO2015/10-0330DK	323.400.000 MKD	319.837	333.932	39,48%	0,73%
МКМИНФ20GD45; DO2015/12-0325	375.450.000 MKD	372.083	386.375	100,00%	0,85%
МКМИНФ20GD52; DO2015/13-0330DK	232.600.000 MKD	229.601	239.734	72,80%	0,53%
МКМИНФ20GD78; DO2015/15-0430DK	65.350.000 MKD	64.442	67.292	23,80%	0,15%
МКМИНФ20GD94; DO2015/17-0530DK	77.500.000 MKD	76.318	79.699	30,94%	0,17%
МКМИНФ20GE28; DO2015/20-0625	130.000.000 MKD	127.597	132.546	97,50%	0,29%
МКМИНФ20GE44; DO2015/22-0630DK	130.000.000 MKD	127.023	132.681	67,02%	0,29%
МКМИНФ20GE51; DO2015/23-0725	417.480.000 MKD	409.148	425.041	98,93%	0,93%
МКМИНФ20GE77; DO2015/25-0730dk	374.000.000 MKD	364.843	381.120	59,48%	0,83%
МКМИНФ20GF19; DO2015/29-0730dk	43.480.000 MKD	42.358	44.251	81,73%	0,10%
МКМИНФ20GF43; DO2015/32-0825	260.000.000 MKD	253.677	263.575	99,75%	0,58%
МКМИНФ20GF50; DO2015/33-0830dk	260.000.000 MKD	253.283	264.632	96,79%	0,58%

⁷Трошок на набавка по акција ја претставува цената на акцијата на 31 декември 2019 година.

⁸Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	221.500.000 MKD	215.968	224.398	87,39%	0,49%
MKMINF20GF84; DO2015/36-0830dk	65.700.000 MKD	63.960	66.827	100,00%	0,15%
MKMINF20GF92; DO2015/37-0930dk	70.000.000 MKD	67.796	70.841	68,63%	0,16%
MKMINF20GG18; DO2015/39-0930dk	250.000.000 MKD	241.803	252.676	100,00%	0,55%
MKMINF20GG00; DO2015/38-0925dk	83.000.000 MKD	80.589	83.781	93,26%	0,18%
MKMINF20GG67; DO2015/44-1230dk	122.500.000 MKD	117.702	123.033	93,16%	0,27%
MKMINF20GG75; DO2015/45-1225dk	114.000.000 MKD	109.779	114.161	100,00%	0,25%
MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	104.000.000 MKD	100.071	104.068	88,43%	0,23%
MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	189.800.000 MKD	189.231	196.539	92,24%	0,43%
MKMINF20GH17; DO2016/03-0131dk	117.500.000 MKD	116.801	122.261	31,71%	0,27%
MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	146.900.000 MKD	145.895	152.734	83,58%	0,33%
MKMINF20GH58; DO2016/05-0226	131.500.000 MKD	130.906	136.043	100,00%	0,30%
MKMINF20GH90; DO2016/09-0326	834.520.000 MKD	827.005	859.614	100,00%	1,88%
MKMINF20GI40; DO2016/14-0631dk	170.900.000 MKD	166.752	174.706	96,61%	0,38%
MKMINF20GI57; DO2016/15-0731dk	62.700.000 MKD	61.085	64.003	55,63%	0,14%
MKMINF20GI65; DO2016/16-0731dk	165.200.000 MKD	161.044	168.756	95,38%	0,37%
MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	929.680.000 MKD	906.638	942.971	98,90%	2,07%
MKMINF20GJ07; DO2016/20-0931dk	199.900.000 MKD	194.048	203.377	91,32%	0,45%
MKMINF20GJ15; DO2016/21-0931dk	143.400.000 MKD	138.831	145.520	48,04%	0,32%
MKMINF20GJ23; DO2016/22-0931dk	40.270.000 MKD	38.968	40.847	8,56%	0,09%
MKMINF20GJ31; DO2016/23-1031dk	66.800.000 MKD	64.518	67.634	31,67%	0,15%
MKMINF20GJ64; DO2016/26-1131dk	204.150.000 MKD	196.426	205.936	38,32%	0,45%
MKMINF20GJ80; DO2016/28-1231dk	143.540.000 MKD	137.849	144.544	30,87%	0,32%
MKMINF20GJ98; DO2016/29-1231dk	32.640.000 MKD	31.270	32.792	3,75%	0,07%
MKMINF20GK04; DO2017/02-0132dk	204.150.000 MKD	203.831	212.939	29,16%	0,47%
MKMINF20GK46; DO2017/05-0132dk	186.800.000 MKD	186.163	193.945	32,49%	0,42%
MKMINF20GK53; DO2017/06-0232dk	240.000.000 MKD	238.539	248.520	34,29%	0,54%
MKMINF20GK79; DO2017/08-0332dk	413.300.000 MKD	410.190	427.423	70,20%	0,94%
MKMINF20GK95; DO2017/10-0332dk	243.312.000 MKD	240.438	250.552	53,25%	0,55%
MKMINF20GL03; DO2017/11-0332dk	92.480.000 MKD	91.292	95.134	50,41%	0,21%
MKMINF20GL37; DO2017/14-0532dk	88.990.000 MKD	87.633	91.334	48,10%	0,20%
MKMINF20GL52; DO2017/16-0632dk	87.160.000 MKD	85.404	89.023	29,05%	0,19%
MKMINF20GL60; DO2017/17-0632dk	151.370.000 MKD	148.092	154.377	43,87%	0,34%
MKMINF20GL78; DO2017/18-0632dk	717.660.000 MKD	701.565	731.362	79,74%	1,60%
MKMINF20GL86; DO2017/19-0732dk	227.730.000 MKD	222.471	231.925	49,55%	0,51%
MKMINF20GM10; DO2017/22-0832dk	149.650.000 MKD	146.124	152.355	15,23%	0,33%
MKMINF20GM36; DO2017/24-0832dk	430.500.000 MKD	420.024	437.948	48,89%	0,96%
MKMINF20GM69; DO2017/26-0932dk	571.930.000 MKD	554.970	578.701	95,05%	1,27%
MKMINF20GM77; DO2017/27-0932dk	1.006.100.000 MKD	975.426	1.017.195	80,10%	2,23%
MKMINF20GN01; DO2017/30-1032dk	676.460.000 MKD	656.789	684.951	60,33%	1,50%
MKMINF20GN27; DO2017/32-1032dk	205.180.000 MKD	198.886	207.425	44,59%	0,45%
MKMINF20GN50; DO2017/35-1132dk	290.100.000 MKD	280.816	292.889	54,67%	0,64%
MKMINF20GN68; DO2017/36-1132dk	170.490.000 MKD	164.641	171.734	21,21%	0,38%
MKMINF20GN76; DO2017/37-1132dk	68.110.000 MKD	65.663	68.493	54,48%	0,15%
MKMINF20GN84; DO2017/38-1232dk	79.420.000 MKD	76.330	79.622	26,13%	0,17%
MKMINF20GO26; DO2018/03-0133DK	1.472.280.000 MKD	1.470.254	1.531.492	73,07%	3,35%
MKMINF20GO34; DO2018-04-0133	538.390.000 MKD	537.006	556.964	88,23%	1,22%
MKMINF20GO42; DO2018/05-0133DK	408.050.000 MKD	406.717	421.244	72,87%	0,92%
MKMINF20GO75; DO2018/08-0233DK	130.050.000 MKD	129.150	133.765	87,78%	0,29%

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

MKMINF20GO91; DO2018/10-0333DK	30.800.000 MKD	30.559	31.654	44,00%	0,07%
MKMINF20GP09; DO2018/11-0448DK	444.240.000 MKD	437.131	460.347	37,02%	1,01%
MKMINF20GP17; DO2018-12-0633	721.110.000 MKD	710.070	735.359	81,24%	1,61%
MKMINF20GP41; DO2018/15-0748DK	327.120.000 MKD	318.743	335.005	27,26%	0,73%
MKMINF20GP82; DO2018-19-0933	307.350.000 MKD	299.786	310.256	76,84%	0,68%
MKMINF20GP90; DO2018/20-0933DK	268.550.000 MKD	262.853	271.598	89,52%	0,59%
MKMINF20GR23; DO2018/23-1048DK	371.020.000 MKD	357.611	375.668	30,92%	0,82%
MKMINF20GR49; DO2018/25-1133DK	216.560.000 MKD	211.252	218.302	54,14%	0,48%
MKMINF20GR64; DO2018/27-1133DK	257.050.000 MKD	250.323	258.690	58,33%	0,57%
MKMINF20GS06; DO2019/02-0149DK	9.326.000 MKD	93.144	97.414	10,36%	0,21%
MKMINF20GS22; DO2019/04-0234	192.820.000 MKD	373.037	383.750	28,67%	0,84%
MKMINF20GS48; DO2019/06-0449DK	125.960.000 MKD	124.305	130.189	14,00%	0,29%
MKMINF20GS71; DO2019/09-0534	365.990.000 MKD	361.589	373.324	22,46%	0,82%
MKMINF20GS89; DO2019/10-0749DK	322.510.000 MKD	314.828	329.886	35,83%	0,72%
MKMINF20GS97; DO2019/11-0834DK	144.040.000 MKD	141.830	145.979	48,01%	0,32%
MKMINF20GT05; DO2019/12-0934	824.510.000 MKD	806.101	831.712	22,28%	1,82%
MKMINF20GT21; DO2019/14-1049dk	275.430.000 MKD	265.932	278.224	30,60%	0,61%
MKMINF20GT39; DO2019/15-1134	98.481.000 MKD	959.653	989.215	35,17%	2,17%
MKMINF20GT47; DO2019/16-1234dk	213.200.000 MKD	208.111	214.080	57,62%	0,47%
MKMINF20GT54; DO2020/01-0150dk	254.720.000 MKD	254.732	264.306	28,30%	0,58%
MKMINF20GT62; DO2020/02-0235	410.800.000 MKD	410.769	421.170	33,05%	0,92%
MKMINF20GT88; DO2020/04-0450DK	307.480.000 MKD	307.492	315.677	32,69%	0,69%
MKMINF20GU02; DO2020/06-0635	549.580.000 MKD	553.144	558.393	34,35%	1,22%
MKMINF20GU10; DO2020/07-0850DK	216.880.000 MKD	216.891	220.423	24,10%	0,48%
MKMINF20GU44; DO2020/10-1035	1.515.310.000 MKD	1.517.048	1.521.811	44,11%	3,33%
MKMINF20GU93; DO2020/15-1235DK	376.750.000 MKD	376.761	377.385	50,61%	0,83%
Вкупно инвестиции во обврзници издадени или гарантирани во Република С. Македонија		27.486.726	28.509.549		62,44%
Вкупно инвестиции во обврзници		27.486.726	28.509.549		62,44%

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

в) Удели

	Номинал на вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД					
DE0005933956; SX5EEX GT	97.610	226.981	215.947	0,06%	0,47%
DE0005933931; DAXEX GT	30.550	213.234	220.327	0,06%	0,48%
DE0002635307; SXXPIEX GT	324.265	823.324	794.507	0,21%	1,74%
US9220427754; VEU UP	523.270	1.495.300	1.534.087	0,10%	3,36%
US78462F1030; SPY UP	103.340	1.806.246	1.940.929	0,01%	4,25%
US9229087690; VTI UP	194.975	1.744.774	1.906.426	0,02%	4,18%
US4642876555; IWM UP	76.830	699.450	756.709	0,03%	1,66%
US9229083632; VOO UP	117.595	1.890.302	2.030.321	0,02%	4,45%
US9220428661; VPL UP	107.960	412.790	431.649	0,19%	0,95%
US4642882405; ACWX UQ	632.000	1.622.245	1.683.952	0,90%	3,69%
US4642882579; ACWI UQ	445.855	1.897.865	2.031.916	0,28%	4,45%
Вкупно удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД	2.654.250	12.832.511	13.546.770		29,68%
Вкупно инвестиции во други должнички инструменти и удели во отворени инвестициски фондови	2.654.250	12.832.511	13.546.770		29,68%

г) Пласмани и депозити

	Трошок за набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% од вредноста на средствата на Фондот
Краткорочни депозити	-	-	-
Долгорочни депозити	2.652.850	2.657.504	5,82%
Вкупно	2.652.850	2.657.504	5,82%

⁸Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

д) Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства

	Вкупна вредност на денот на известувањето	% од вредноста на средствата на Фондот
Акции	828.521	1,82%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	28.509.549	62,44%
Краткорочни хартии од вредност	-	0,00%
Акции и удели во инвестициски фондови	13.546.770	29,67%
Парични средства	22.456	0,05%
Пласмани и депозити	2.657.504	5,82%
Останати средства	91.578	0,20%
Вкупно	45.656.378	100,00%

Табела 2 – Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на продажба	Видови на хартии од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствена вредност ⁹	Продажна цена	Реализирани добивки / (загуби)
	Обични акции издадени во Република С. Македонија				
21.10.2020	MKGRNT101015 - GRNT	12.963	1,13	1,03	(1.248)
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ*				(1.248)

*Вкупниот износ на нето реализирани капитални загуби изнесува 1.146 илјади денари. Нето реализираните капитални загуби од продажба на хартии од вредност изнесува 1.248 илјади денари. Нето реализирана капитална добивка во износ од 102 илјади денари се од наплата на достасана камата и достасан ануитет на државни обврзници.

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција

⁹Сметководствената вредност ја претставува пазарната цена на хартиите од вредност на 31 декември 2019 година.

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на процен-ка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објективна вредност	Ревало-ри-зација на хартии те од вредно-ст	Нере-ализи-рани добивк и / (загуби)	Нето курсн и разлик и	Аморт. за диск /премии кон досп. на ф.дат.	Загуб а поради оште-ту-вање
31.12.20	Обични акции издадени во Република Македонија	771.911	828.521		56.610	-	-	-
	MKALKA101011, ALK	665.729	738.838		73.109	-	-	-
	MKMKTUR101018, MTUR	62.383	46.169		-16.214	-	-	-
	MKGRNT101015, GRNT	43.799	43.514		-285	-	-	-
31.12.20	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија	27.486.726	28.509.549	(74)	36.580	17.763	968.554	
	MKMINF200DE0; RMDEN14	17.324	17.755	-	47	-	384	-
	MKMINF200DG5; RMDEN16	13.354	13.757	(74)	-	53	426	-
	MKMINF20G929; DO2014/10-0524dk	60.253	63.548	-	209	-	3.087	-
	MKMINF20G986; DO2014/16-0724dk	139.843	147.556	-	486	-	7.226	-
	MKMINF20GA06; DO2014/18-0824dk	284.730	300.536	-	997	-	14.809	-
	MKMINF20GA55; DO2014/23-1024	468.149	491.514	-	-	-	23.365	-
	MKMINF20GC53; DO2015/03-0125	163.176	169.407	-	-	-	6.231	-
	MKMINF20GD11; DO2015/09-0325	332.647	345.407	-	-	-	12.760	-
	MKMINF20GD29; DO2015/10-0330dk	319.837	333.932	-	1.093	-	13.002	-
	MKMINF20GD45; DO2015/12-0325	372.083	386.375	-	-	-	14.292	-
	MKMINF20GD52; DO2015/13-0330dk	229.601	239.734	-	786	-	9.347	-
	MKMINF20GD78; DO2015/15-0430dk	64.442	67.292	-	221	-	2.628	-
	MKMINF20GD94; DO2015/17-0530dk	76.318	79.699	-	262	-	3.119	-
	MKMINF20GE28; DO2015/20-0625	127.597	132.546	-	-	-	4.948	-
	MKMINF20GE44; DO2015/22-0630dk	127.023	132.681	-	439	-	5.219	-
	MKMINF20GE51; DO2015/23-0725	409.148	425.041	-	-	-	15.893	-
	MKMINF20GE77; DO2015/25-0730dk	364.843	381.120	-	1.263	-	15.014	-
	MKMINF20GF19; DO2015/29-0730dk	42.358	44.251	-	147	-	1.746	-
	MKMINF20GF43; DO2015/32-0825	253.677	263.575	-	-	-	9.898	-
	MKMINF20GF50; DO2015/33-0830dk	253.283	264.632	-	881	-	10.468	-
	MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	215.968	224.398	-	-	-	8.430	-
	MKMINF20GF84; DO2015/36-0830dk	63.960	66.827	-	223	-	2.644	-
	MKMINF20GF92; DO2015/37-0930dk	67.796	70.841	-	237	-	2.809	-
	MKMINF20GG18; DO2015/39-0930dk	241.803	252.676	-	844	-	10.029	-
	MKMINF20GG00; DO2015/38-0925dk	80.589	83.781	-	280	-	2.912	-
	MKMINF20GG67; DO2015/44-1230dk	117.702	123.033	-	414	-	4.916	-
	MKMINF20GG75; DO2015/45-1225dk	109.779	114.161	-	385	-	3.997	-
	MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	100.071	104.068	-	351	-	3.646	-
	MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	189.231	196.539	-	642	-	6.666	-
	MKMINF20GH17; DO2016/03-0131dk	116.801	122.261	-	397	-	5.064	-
	MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	145.895	152.734	-	496	-	6.343	-
	MKMINF20GH58; DO2016/05-0226	130.906	136.043	-	-	-	5.137	-

¹⁰Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

MKMINF20GH90; DO2016/09-0326	827.005	859.614	-	-	-	32.610	-
MKMINF20GI40; DO2016/14-0631dk	166.752	174.706	-	577	-	7.377	-
MKMINF20GI57; DO2016/15-0731dk	61.085	64.003	-	212	-	2.706	-
MKMINF20GI65; DO2016/16-0731dk	161.044	168.756	-	560	-	7.152	-
MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	906.638	942.971	-	-	-	36.333	-
MKMINF20GI07; DO2016/20-0931dk	194.048	203.377	-	677	-	8.652	-
MKMINF20GI15; DO2016/21-0931dk	138.831	145.520	-	486	-	6.204	-
MKMINF20GI23; DO2016/22-0931dk	38.968	40.847	-	136	-	1.742	-
MKMINF20GI31; DO2016/23-1031dk	64.518	67.634	-	226	-	2.890	-
MKMINF20GI64; DO2016/26-1131dk	196.426	205.936	-	691	-	8.819	-
MKMINF20GI80; DO2016/28-1231dk	137.849	144.544	-	486	-	6.208	-
MKMINF20GI98; DO2016/29-1231dk	31.270	32.792	-	111	-	1.411	-
MKMINF20GK04; DO2017/02-0132dk	203.831	212.939	-	692	-	8.416	-
MKMINF20GK46; DO2017/05-0132dk	186.163	193.945	-	633	-	7.149	-
MKMINF20GK53; DO2017/06-0232dk	238.539	248.520	-	813	-	9.169	-
MKMINF20GK79; DO2017/08-0332dk	410.190	427.423	-	1.401	-	15.832	-
MKMINF20GK95; DO2017/10-0332dk	240.438	250.552	-	822	-	9.292	-
MKMINF20GL03; DO2017/11-0332dk	91.292	95.134	-	312	-	3.530	-
MKMINF20GL37; DO2017/14-0532dk	87.633	91.334	-	301	-	3.400	-
MKMINF20GL52; DO2017/16-0632dk	85.404	89.023	-	294	-	3.325	-
MKMINF20GL60; DO2017/17-0632dk	148.092	154.377	-	511	-	5.773	-
MKMINF20GL78; DO2017/18-0632dk	701.565	731.362	-	2.424	-	27.373	-
MKMINF20GL86; DO2017/19-0732dk	222.471	231.925	-	769	-	8.685	-
MKMINF20GM10; DO2017/22-0832dk	146.124	152.355	-	507	-	5.724	-
MKMINF20GM36; DO2017/24-0832dk	420.024	437.948	-	1.459	-	16.466	-
MKMINF20GM69; DO2017/26-0932dk	554.970	578.701	-	1.932	-	21.800	-
MKMINF20GM77; DO2017/27-0932dk	975.426	1.017.195	-	3.400	-	38.369	-
MKMINF20GN01; DO2017/30-1032dk	656.789	684.951	-	2.293	-	25.870	-
MKMINF20GN27; DO2017/32-1032dk	198.886	207.425	-	695	-	7.844	-
MKMINF20GN50; DO2017/35-1132dk	280.816	292.889	-	983	-	11.090	-
MKMINF20GN68; DO2017/36-1132dk	164.641	171.734	-	578	-	6.515	-
MKMINF20GN76; DO2017/37-1132dk	65.663	68.493	-	231	-	2.600	-
MKMINF20GN84; DO2017/38-1232dk	76.330	79.622	-	268	-	3.024	-
MKMINF20GO26; DO2018/03-0133dk	1.470.254	1.531.492	-	-	5.017	56.222	-
MKMINF20GO34; DO2018-04-0133	537.006	556.964	-	-	-	19.959	-
MKMINF20GO42; DO2018/05-0133dk	406.717	421.244	-	-	1.416	13.111	-
MKMINF20GO75; DO2018/08-0233dk	129.150	133.765	-	-	445	4.170	-
MKMINF20GO91; DO2018/10-0333dk	30.559	31.654	-	-	107	988	-
MKMINF20GP09; DO2018/11-0448dk	437.131	460.347	-	-	1.562	21.654	-
MKMINF20GP17; DO2018/12-0633	710.070	735.359	-	-	-	25.289	-
MKMINF20GP41; DO2018/15-0748dk	318.743	335.005	-	-	1.137	15.125	-
MKMINF20GP82; DO2018/19-0933	299.786	310.256	-	-	-	10.471	-
MKMINF20GP90; DO2018/20-0933dk	262.853	271.598	-	-	920	7.826	-
MKMINF20GR23; DO2018/23-1048dk	357.611	375.668	-	-	1.274	16.782	-
MKMINF20GR49; DO2018/25-1133dk	211.252	218.302	-	-	739	6.311	-
MKMINF20GR64; DO2018/27-1133dk	250.323	258.690	-	-	876	7.491	-
MKMINF20GS06; DO2019/02-0149dk	93.144	97.414	-	-	313	3.956	-
MKMINF20GS22; DO2019/04-0234	373.037	383.750	-	-	-	10.713	-
MKMINF20GS48; DO2019/06-0449dk	124.305	130.189	-	-	442	5.443	-

КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд - Скопје
Прилози кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

	MKMINF20GS71; DO2019/09-0534	361.589	373.324	-	-	-	11.735	-
	MKMINF20GS89; DO2019/10-0749dk	314.828	329.886	-	-	1.119	13.939	-
	MKMINF20GS97; DO2019/11-0834dk	141.830	145.979	-	-	486	3.664	-
	MKMINF20GT05; DO2019/12-0934	806.101	831.712	-	-	-	25.611	-
	MKMINF20GT21; DO2019/14-1049dk	265.932	278.224	-	-	944	11.349	-
	MKMINF20GT39; DO2019/15-1134	959.653	989.215	-	-	-	29.561	-
	MKMINF20GT47; DO2019/16-1234dk	208.111	214.080	-	-	725	5.244	-
	MKMINF20GT54; DO2020/01-0150dk	254.732	264.306	-	-	211	9.364	-
	MKMINF20GT62; DO2020/02-0235	410.769	421.170	-	-	-	10.401	-
	MKMINF20GT88; DO2020/04-0450dk	307.492	315.677	-	-	(12)	8.197	-
	MKMINF20GU02; DO2020/06-0635	553.144	558.393	-	-	-	5.249	-
	MKMINF20GU10; DO2020/07-0850DK	216.891	220.423	-	-	(5)	3.536	-
	MKMINF20GU44; DO2020/10-1035	1.517.048	1.521.811	-	-	-	4.762	-
	MKMINF20GU93; DO2020/15-1235DK	376.761	377.385	-	-	(6)	629	-
31.12.20	Удели во странски отворени инвестициони фондови	12.832.511	13.546.770	-	714.259	-	-	-
	DE0005933956; SX5EEX GT	226.981	215.947	-	(11.034)	-	-	-
	DE0005933931; DAXEX GT	213.234	220.327	-	7.093	-	-	-
	DE0002635307; SXXPIEX GT	823.324	794.507	-	(28.817)	-	-	-
	US9220427754; VEU UP	1.495.300	1.534.087	-	38.787	-	-	-
	US78462F1030; SPY UP	1.806.246	1.940.929	-	134.683	-	-	-
	US9229087690; VTI UP	1.744.774	1.906.426	-	161.652	-	-	-
	US4642876555; IWM UP	699.450	756.709	-	57.259	-	-	-
	US9229083632; VOO UP	1.890.302	2.030.321	-	140.019	-	-	-
	US9220428661; VPL UP	412.790	431.649	-	18.859	-	-	-
	US4642882405; ACWX UQ	1.622.245	1.683.952	-	61.707	-	-	-
	US4642882579; ACWI UQ	1.897.865	2.031.916	-	134.051	-	-	-
	ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ		42.884.840	(74)	807.449	17.763	968.554	-

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква на вкупно неререализираните добивки (загуби) од вложување во хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштеување, зависно од видот на средството.